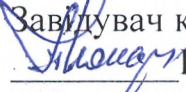

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Лідерство та соціальні комунікації в територіальних громадах

Освітньо-професійна програма Економіка місцевого розвитку
спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

освітній ступінь Магістр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій

Полтава

2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Лідерство та соціальні комунікації в територіальних громадах» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка місцевого розвитку спеціальності 051 Економіка

Мова викладання: державна

Розробник: Медвідь Вікторія, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор

03 вересня 2024 року

Вікторія МЕДВІДЬ

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Економіка місцевого розвитку

03 вересня 2024 року

Вікторія МЕДВІДЬ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності 051 Економіка
протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Ольга ДИВНИЧ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1/ 051Екон_мд_2024 (ЕМР)
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Головна мета вивчення цієї дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти сучасного проактивного стратегічного управлінського мислення та комплексу спеціальних знань і дослідницьких вмінь у сфері ефективного лідерства та взаємодії з громадськістю, державними і недержавними інститутами, бізнесом.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумови відсутні.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові):

СК 12. Здатність проявляти лідерські якості та створювати підтримку ефективної взаємодії з громадськістю, державними і недержавними інститутами, бізнесом у процесі управління проектами місцевого економічного розвитку

5. Результати навчання

ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.	Знати професійну та наукову термінологію, пов'язану із соціальною комунікацією, її видами, формами та рівнями. Вміти вільно спілкуватися з питань комунікаційної діяльності, лідерства та гендерної рівності як усно, так і письмово. Здатний аргументувати свою позицію під час обговорення плану комунікацій та особливостей комунікації з різними цільовими групами. Вміти презентувати результати своєї роботи, що стосуються

	комунікації в соціальних медіа або взаємодії та конфлікту в комунікаційній діяльності.
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Вміти оцінювати результати власної роботи, ідентифікуючи сильні та слабкі сторони в контексті комунікаційної діяльності. Знати основні принципи лідерства та управління персоналом в сфері місцевого розвитку. Здатний працювати в команді, ефективно взаємодіяти з колегами для розробки плану комунікацій або вирішення конфліктних ситуацій. Вміти проявляти лідерські якості, беручи на себе відповідальність за спільний результат у процесі комунікації.

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна комунікація, як предмет дослідження.

Тема 2. Види, рівні, форми комунікаційної діяльності.

Тема 3. Особливості комунікації з різними цільовими групами.

Тема 4. План комунікацій.

Тема 5. Взаємодія і конфлікт в комунікаційній діяльності.

Тема 6. Комунікація в соціальних медіа

Тема 7. Лідерство, як важливий аспект комунікації в сфері місцевого розвитку

Тема 8. Гендер та лідерство.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма 051Екон_мд_2024 (ЕМР)			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Соціальна комунікація, як предмет дослідження.	8	2		6
Тема 2. Види, рівні, форми комунікаційної діяльності.	12	2	2	8
Тема 3. Особливості комунікації з різними цільовими групами.	12	2	2	8
Тема 4. План комунікацій.	12	2	2	8
Тема 5. Взаємодія і конфлікт в комунікаційній діяльності.	12	2	2	8
Тема 6. Комунікація в соціальних медіа	12	2	2	8
Тема 7. Лідерство, як важливий аспект комунікації в сфері місцевого розвитку	12	2	2	8
Тема 8. Гендер та лідерство.	10	2	2	6
Усього годин	90	16	14	60

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин
	денна форма 051Екон_мд_2024 (ЕМР)
Тема 1. Соціальна комунікація, як предмет дослідження.	
Тема 2. Види, рівні, форми комунікаційної діяльності.	2
Тема 3. Особливості комунікації з різними цільовими групами.	2
Тема 4. План комунікацій.	2
Тема 5. Взаємодія і конфлікт в комунікаційній діяльності.	2
Тема 6. Комунікація в соціальних медіа	2
Тема 7. Лідерство, як важливий аспект комунікації в сфері місцевого розвитку	2
Тема 8. Гендер та лідерство.	2
Разом	14

9. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин
	денна форма 051Екон_мд_2024 (ЕМР)
Тема 1. Соціальна комунікація, як предмет дослідження.	6
Тема 2. Види, рівні, форми комунікаційної діяльності.	8
Тема 3. Особливості комунікації з різними цільовими групами.	8
Тема 4. План комунікацій.	8
Тема 5. Взаємодія і конфлікт в комунікаційній діяльності.	8
Тема 6. Комунікація в соціальних медіа	8

Тема 7. Лідерство, як важливий аспект комунікації в сфері місцевого розвитку	8
Тема 8. Гендер та лідерство.	6
Разом	60

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з дисципліни «Лідерство та соціальні комунікації» не передбачена.

11. Оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання
	Денна форма 051Екон_мд_2024 (ЕМР)
ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.	Тести, опитування, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, екзамен
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Тести, опитування, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, екзамен

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання				Разом
	Опитування (участь в дискусії)	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести	Виконання завдань СР	
Тема 1. Соціальна комунікація, як предмет дослідження.	2	2	4	2	10
Тема 2. Види, рівні, форми комунікаційної діяльності.	2	2	4	2	10
Тема 3. Особливості комунікації з різними цільовими групами.	2	2	4	2	10
Тема 4. План комунікацій.	2	2	4	2	10
Тема 5. Взаємодія і конфлікт в комунікаційній діяльності.	2	2	4	2	10
Тема 6. Комунікація в соціальних медіа	2	2	4	2	10
Тема 7. Лідерство, як важливий аспект комунікації в сфері місцевого розвитку	2	2	4	2	10
Тема 8. Гендер та лідерство.	2	2	4	2	10
<i>Екзамен</i>	20				20
Разом	16	16	32	16	80
Разом					100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті	2
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	1,5
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	1,0
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті.	0,5
Незадовільний	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- розв'язування тестів:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	4
Достатній	80-90% відповідей вірні	3,5
Середній	70-79% відповідей вірні	3,0-2,0
Низький	60-69% відповідей вірні	1,5-1,0
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0,5-0

- Опитування (участь в дискусії):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Демонструє глибоке розуміння соціальної комунікації як предмета дослідження. Відповіді чіткі, обґрунтовані, містять приклади та аналіз, залучаючи знання з усіх тем. Активно бере участь в обговоренні, пропонує оригінальні ідеї, що стосуються, наприклад, особливостей комунікації з різними цільовими групами або комунікації в соціальних медіа. Ефективно працює в команді, проявляє лідерські якості, сприяючи досягненню спільної мети. Демонструє високий рівень комунікативних навичок: вмє слухати та аргументувати свою позицію. Виявляє ініціативу та креативність у вирішенні проблем, наприклад, при розробці плану комунікацій.	2
Достатній	Розуміє основні принципи та види комунікаційної діяльності. Відповіді здебільшого правильні, але можуть бути недостатньо обґрунтованими або потребувати уточнення. Бере участь в обговоренні, але не завжди проявляє активність. Працюючи в команді, може відчувати труднощі у взаємодії з іншими учасниками. Має базові комунікативні	1,5

	навички, але може відчувати деякі труднощі у спілкуванні. Виявляє старанність, але не завжди проявляє креативність у вирішенні завдань, пов'язаних із конфліктом у комунікації чи гендером та лідерством.	
Середній	Має фрагментарні знання про комунікаційну діяльність. Допускає помилки в трактуванні понять, особливо щодо форм комунікаційної діяльності або лідерства у сфері місцевого розвитку. Відповіді містять помилки та неточності, що потребують уточнення. Бере участь в обговоренні формально, не завжди розуміє суть питання. Працюючи в команді, може бути неефективним, може конфліктувати з іншими учасниками. Комунікативні навички розвинені слабо, відчуває труднощі у встановленні контакту. Не проявляє ініціативи та креативності.	1,0
Низький	Знання про соціальну комунікацію поверхневі та фрагментарні. Відповіді мають значні помилки, що унеможливають оцінювання. Уникає участі в обговоренні, не виявляє зацікавленості. Не може працювати в команді, порушує правила та етику поведінки. Комунікативні навички практично відсутні. Не здатний аналізувати ситуацію та приймати рішення.	0,5
Незадовільний	Не володіє базовими знаннями з дисципліни. Відповіді відсутні або повністю невірні. Відмовляється від участі в роботі, демонструє негативне ставлення до навчання. Не здатний до співпраці та комунікації. Не виявляє жодної зацікавленості до предмету.	0

-виконання завдань самостійної роботи:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.	2
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.	1,5
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.	1,0
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу.	0,5
Незадовільний	Відповіді невірні.	0

-екзамен:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.	18-20
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.	15-17

Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.	10-14
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу.	5-9
Незадовільний	Відповіді невірні.	0-4

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – **екзамен.**

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Мультимедійний проектор, мережа Wi-Fi, платформа MS Windows 10 Pro, Windows 10 Edu, Office 365 (10000 ліцензій для студентів), Internet-браузери, Електронна бібліотека ПДАУ, Електронний репозитарій ПДАУ

13. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

2. Академічна мобільність

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.

3. Неформальна/інформальна освіта

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо.

Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproporyadok22.pdf>

4. Дедлайни та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Кризові комунікації органів місцевого самоврядування: практич. посібн. 2020. URL: <http://surl.li/mxvju>
2. Комунікація органів місцевого самоврядування: практичний довідник для посадових осіб. 2019. URL: <http://surl.li/mxwei>
3. Ібрагімова І.М. Лідерство у громаді. Як насажувати людей та досягати спільних цілей. Посібник. К.: «Видавництво «Юстон», 2020. – 106 с. URL: <http://surl.li/mxwic>
4. Комарова К. В. Лідерство : навч. посіб.: Коляда. – Дніпро : УМСФ, 2017. – 430 с.

Допоміжні:

5. Ємельянов В.М., Штиршов О.М., Вербас С.М., Ярошенко Л.С. Лідерські якості на державній службі: проблемні питання. URL: <http://surl.li/mxwlo>
6. Постоленко І. Комунікативне лідерство: загальна концепція. URL: [267060-Текст статті-616197-1-10-20221114.pdf](https://616197-1-10-20221114.pdf)
7. Соціальні комунікації: теорія та практика : реком. бібліогр. покажчик / Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету ; упоряд. О. Поліщук ; бібліогр. ред. О. Дікунова ; за ред. О. Кравченко. – Кривий Ріг, 2023. – 51 с.
8. Цифрова грамотність : монографія / О. В. Карпенко, Ж. З. Денисюк, В. В. Неместнік та ін.; за заг. ред.. О. В. Карпенка. Київ: ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.

Інформаційні ресурси:

9. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
13. Офіційний сайт Нацдержслужби України. URL: <http://www.nads.gov.ua>.
14. Public service Europe. – Access mode : <http://www.publicserviceeurope.com/>.
15. European CAF Resource Centre – EIPA. – Access mode : <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>.